

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Finansdepartementets förslag om utvidgat växastöd för den först anställda – sänkta arbetsgivaravgifter för aktiebolag och handelsbolag

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Enligt förslaget utvidgas definitionen av enmansföretag till att också omfatta aktiebolag och handelsbolag, så att dessa ska kunna få nedsättning av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt när de anställer en första person. Nedsättningen innebär att endast ålderspensionsavgift enligt socialavgiftslagen (2000:980) ska betalas på den ersättning som utges till den först anställda. Utvidgningen av detta så kallade växa-stöd ska gälla aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt handelsbolag utan anställda och med högst två delägare. En nedsättningsberättigad anställning ska på samma sätt som enligt nu gällande regler om växa-stöd omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Nedsättningen ska gälla till den del ersättningen till den nyanställda inte överstiger 25 000 kronor per månad under högst tolv månader. Nedsättningen får bara göras om nedsättningen uppfyller villkoren för att anses vara stöd av mindre betydelse enligt EU-rätten. Företag där två företag står under i huvudsak samma ledning ska ses som ett enda företag. Företag med verksamhet utomlands ska endast betraktas som ett enmansföretag om företaget inte har betalat ut ersättning till någon person, med undantag för delägare eller närstående till delägare i aktiebolaget, på ett sådant sätt att företaget hade varit skyldigt att betala arbetsgivaravgifter eller särskild löneskatt i Sverige om ersättningen utbetalats för arbete i Sverige.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

År 2005 utförde Verket för näringslivsutveckling och Almi Företagspartner AB en undersökning som resulterade i en rapport där det kunde konstateras att endast tre procent av företagen utan anställda i Sverige hade tidigare haft anställd personal. Samtidigt kunde det konstateras att de företag som redan hade någon anställd var mer benägna att anställa ytterligare personer. Den första januari 2017 infördes ett tillfälligt växa-stöd för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Förslagsställaren anser att definitionen av begreppet enmansföretag nu bör utvidgas, så att även aktiebolag och handelsbolag kan omfattas av växa-stödet.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Av remissen framgår vilka överväganden som gjorts när förslaget har utformats och vilka avgränsningar som övervägts för att undvika att missbruk av reglerna uppstår. Det framgår även att Finansdepartementet i valet av subventionsmetod även övervägt att införa en kreditering på skattekontot efter ansökan från företagen. Bedömningen uppges vara att en sådan lösning skulle orsaka en ökad administrativ börda jämfört med den förslagna nedsättningen av arbetsgivaravgifterna. Vidare uppges att om förslaget inte genomförs uteblir de förväntade samhälls- och företagsekonomiska effekterna.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Finansdepartementet redogör i remissen för EU:s statsstödsregler och kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. För att ett stöd ska anses vara av mindre betydelse får det totala stöd som beviljas ett enda företag som huvudregel inte överstiga 200 000 euro under en period om tre beskattningsår enligt artikel 3.2 i förordning 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Likaså redovisas reglerna för jordbruks- och fiskestöd som har lägre tak för individuellt stöd. Av remissen framgår att den förslagna nedsättningen av arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt är förenlig med EU-rätten, eftersom nedsättningen understiger EU:s tak för stöd av mindre betydelse. Finansdepartementet uppger att förslaget därmed inte kommer att anmälas till och godkännas av kommissionen innan det kan träda ikraft.

Regelrådet finner ingen anledning att göra en annan bedömning, varför förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av remissen framgår att ändringarna föreslås träda ikraft den 1 januari 2018 och att reglerna ska tillämpas på ersättningar som betalas ut efter ikraftträdandet och avser anställningar som inte påbörjats före den 1 april 2017. Lagen ska vara tillfällig och ska gälla till och med år 2021. Förslagsställaren uppger att information om nedsättningen kommer att behöva inarbetas i Skatteverkets broschyrer och i verkets webbinformation.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att det under 2013 uppskattas ha funnits cirka 39 000 enmansföretag som var handelsbolag och cirka 250 000 enmansföretag som var aktiebolag. Det framgår att utöver de befintliga enmansföretagen är även nya företag som uppfyller villkoren för nedsättningen berättigade till den. Vidare framgår att år 2014 uppskattas att cirka 40 000 företag, varav 2 000 handelsbolag, skulle ha erhållit ersättningen om den funnits vid det tillfället. Finansdepartementet uppskattar att 40 procent av dessa var nya företag. Vidare framgår att baserat på de företag som uppskattningsvis skulle varit berättigade till nedsättningen år 2014, bedöms förslaget framför allt påverka småföretag och att drygt 95 procent av företagen faller inom EU-kommissionens definition av mikroföretag, färre än 10 anställda och en omsättning på som mest 2 miljoner euro. Vidare framgår att

4 procent av företagen faller inom EU-kommissionens definition av småföretag, färre än 50 anställda och en omsättning på som mest 10 miljoner euro. Det uppges att år 2014 hade ungefär 72 procent en omsättning på mindre än 2 miljoner kronor, 50 procent på mindre än 1 miljon kronor och 30 procent hade en omsättning på mindre än 500 000 kronor. Av konsekvensutredningen framgår även vilka näringsgrenar som har flest enmansföretag och som kan vara berättigade till nedsättningen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget medför en ökad administrativ börda för enmansföretag som är aktiebolag eller handelsbolag som anställer en första person och som väljer att ta del av växa-stödet. Den ökade administrativa bördan för företagen uppstår när dessa behöver fylla i en extra uppgift i arbetsgivardeklarationen, vilket Finansdepartementet uppskattar tar fem minuter att göra och utförs av en ekonomiassistent med 28 000 kronor i månadslön. Kostnader uppges då bli 20 kronor per berört företag och månad. Det framgår vidare av konsekvensutredningen att det för vissa företag uppstår en administrativ kostnad, då företagen ska lämna uppgift till Skatteverket med anledning av att förslaget utformats för att uppfylla EU-kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. Denna information uppges vara nödvändig för att bland annat kravet på kumulationskontroll ska kunna uppfyllas. Informationen uppges i huvudsak omfatta uppgifter om andra stöd av mindre betydelse som företaget har beviljats. För de företag som inte har beviljats några andra stöd av mindre betydelse kommer uppgiftslämnandet i detta fall inte att behövas, vilket, enligt Finansdepartementet, kommer att vara fallet för flertalet företag. För de företag som kommer att behöva lämna uppgiften uppskattas kostnaden bli 20 kronor per berört företag och månad.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Av konsekvensutredningen framgår att de aktiebolag och handelsbolag som är enmansföretag och som anställer en person samt väljer att ta del av växa-stödet endast ska betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent för inkomster upp till 25 000 kronor per månad och högst under tolv månader. För dessa företag minskar således lönekostnaden under perioden. Förslagsställaren redovisar i tabellform effekten på lönekostnaden för olika ersättningsnivåer, där den högsta nedsättningen är 5 303 kronor per månad. Nedsättningen bedöms av Finansdepartementet resultera i ett förbättrat resultat för de företag som får ersättningen, vilket även leder till en ökad bolagsskatt. Vidare uppges att för företag vars första anställning är en person som uppfyller villkoren för ett nystartsjobb kan växa-stödet minska den totala subventionen, eftersom stödet för nystartsjobb baseras på faktiska betalda arbetsgivaravgifter med mera. För dessa företag kan det i sådana fall vara mer fördelaktigt att inte ta del av växa-stödet. Av konsekvensutredningen framgår även att intäkterna för staten beräknas minska med 2,31 miljarder kronor år 2018 och 1,84 miljarder kronor per år 2019 till 2021. Det anges att för år 2018 består minskningen av intäkterna av den nedsättning som ges för dem som anställdts under året samt dem som anställdts under år 2017 efter den 31 mars. Resterande år uppges minskningen bestå av den nedsättning som ges för dem som anställdts under året samt dem som anställdts föregående år och för vilka tolv månader ännu inte passerat. Om intäkterna för bolagsskatten tas med i beräkningen uppges minskningen för år 2018 bli 1,80 miljarder kronor och 1,44 miljarder kronor per år 2019 till 2021. Den varaktiga offentligfinansiella effekten beräknas, enligt Finansdepartementet, till 0,16 miljarder kronor.

Regelrådet anser att förslagsställarens redovisning av hur statens intäktsminskning har beräknats hade kunnat vara tydligare. Om uppskattningen av antalet berörda företag från år 2014 utgör underlaget för beräkningen, borde detta ha framgått i redovisningen. Regelrådet anser att förslagsställaren, genom att endast ange statens intäktsförluster gör det svårt för läsaren att förstå i vilken utsträckning det utvidgade stödet kan komma att nyttjas och därmed även betydelsen av stödet i stort för de små företagen i Sverige. Regelrådet kan i och för sig konstatera att förslagsställaren redovisar att den högsta nedsättningen per månad blir 5 303 kronor för ett företag, vilket ger en bra förståelse för effekterna för enskilda företag och att detta i jämförelse med uppgifterna om statens intäktsminskning till viss del även gör att det går att förstå omfattningen av företagets förväntade intresse.

Regelrådet finner likväl att förslagsställarens redovisning av andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Av konsekvensutredningen framgår att företag som är berättigade till växa-stöd gynnas i förhållande till företag som redan har anställda och som anställer ytterligare personer, vilket påverkar konkurrensförhållandena negativt för dem som inte är berättigade till stödet. Finansdepartementet bedömer likväl att konkurrenspåverkan är begränsad, eftersom nedsättningen är begränsad i tid och storlek. Bedömningen uppges även vara att konkurrensförhållandena mellan branscher inte påverkas, eftersom förslaget omfattar alla branscher.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslaget påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Ingen ytterligare påverkan på företagen redovisas. Regelrådet har i sin granskning av förslaget heller inte kunnat identifiera sådan påverkan.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet kan konstatera att då förslaget syftar till att underlätta för små företag att anställa personal är en redovisning avseende särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning inte aktuell.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att samtliga punkter i konsekvensutredningen redovisas på ett godtagbart sätt.

Regelrådet finner därmed att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 29 mars 2017.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Samuel Engblom, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.



Pernilla Lundqvist
Ordförande



Annika LeBlanc
Föredragande